

Az utolsó Párduc

Szakácsból lett profi harckocsi-modellező

Egy akkora városban sem ismeri mindenki minden arra érdemes polgártársát, mint Eger. Korábban magam sem hallottam a sokoldalú Szaszko Gergőről, aki szakács, tanár, informatikus, hegyikerékpár-versenyző, és nem melleleg a harcjárműmakett-készítők nemzetközi táborának élmezőnyébe tartozik.

Szakácsnak készült, de hamar kiderült, hogy ez a szakma a valóságban messze-messze nem arról szól, mint amit valaki a televíziós főzőversenyek alapján esetleg elképzel magának. Váltani akart, leérettségizett, aztán az Eszterházy Károly Főiskolán történetem-informatika szakon tanult tovább. A történelem mindig is érdekelt, sőt, a későbbi modellezés is erre vezethető vissza. Amikor 2008-ban kitört a gazdasági válság, kiment Írországba dolgozni, ahol hat esztendő telt. Később saját céget létesített, amely a fogturizmusra szakosodva megszervezte az írországi betegek magyarországi utazását és fogászati ellátását.

A modellezés iránti szenvedélye már általános iskolás korában megszállta: – Amikor az egyik napon ballagtam haza a suliból, egy szemétkupac tetején megláttam egy repülőgépmakett roncsait. Bár tragikus állapotban volt, megtetszett a festése, ezért hazavittem, összeraktam – idézi a kezdeteket. A repülővel kezdődött, mert akkoriban Magyarországon kizárólag ezeket lehetett kapni. A rendszerváltást követően megváltozott a helyzet, kinyílt ez a piac is; ha aranyárban is, de Budapesten végre lehetett maketteket vásárolni. Az első így beszerzett Tigris harckocsiért valóságos „vagyon” fizetett, az akkori teljes havi fizetését az üzletben hagyta. Ettől kezdve érdeklődése a harcjárművek felé fordult.

– Kizárólag német haditechnikával foglalkozom – mutatja a vitrinben

őrzött legszebb „alkotásait”. – Ezen belül is csak olyan nehézharckocsikat építtek, amiket a II. világháború folyamán a magyarországi hadszíntéren vetettek be.

A modellépítés szenvedélyének sokan hódolnak szerte a világban, de akik nemcsak megépítenek egy-egy makettet, hanem publikálják is a munkájukat, mindössze talán három-négyezren lehetnek. Kiválóak ebben a lengyelek, a spanyolok, a belgák, de az olaszok és a magyarok között is akadnak már, akik magas szinten modelleznek.

– A profik számára nem annyira a kivitelezés, mint inkább a felkészülés a leglényegesebb lépés. Az előbbihez a ráfordított idő 10-20 százaléka kell, az utóbbihoz a többi – árulja el a titkot. Azt a Királytigrist, vagyis az Anneliesét, mellyel jelenleg foglalkozik, másfél éve kezdte el, de még csak a torony van befejezve. Olyan makett készül, amely kívül-belül az eredeti pontos mása

lesz. Ebből a Királytigrisből mindösszesen negyvenkilenc darabot gyártott annak idején a német hadiipar. Szaszko György azt a példányt készíti el, amelyik Magyarországon harcolt, s amelyet a légénysége – kutatásai szerint a parancsnok kedve se után – Anneliesének nevezett el. Noha e harckocsi története nem száz százalékig dokumentált, mielőtt belefogott, elment arra az udvarra, ahol az említett harcjárművet 1945 tavaszán kilőtték, beszélt azzal az idős hölgygel is, aki akkoriban szerelembe esett a harckocsi rádiós tisztjével. Látta azt a lánctalpdarabot is, mely ebből a harcjárműből az udvaron maradt.

Az egi fiatalember makettépítő pályafutását azzal koronázta meg, hogy 2012-ben az angliai Folkestone-ban rendezett versenyen, a harcjárműmakett-készítők nem hivatalos világbajnokságán harmadik helyezést ért el – mégpedig azzal a munkával, amely „Az utolsó Párduc” nevet viselte.

Honnan ez az elnevezés? Egy svéd barátja kutatásai szerint az egyik SS-hadosztály legutolsó Párduca a Balatonnál veszett el, s azt követően már nem is töltötték fel újabb harckocsival a hadosztályt. Ezt készítette el, és innen kapta nevét a díjazott makett is.

Egy jó ideje inkább versenyek szervezésével foglalkozik: a Mosonshow-val, amelyet hagyományosan Mosonmagyaróváron rendeznek. Volt olyan év, mikor a résztvevők száma meghaladta a kétezret, ami „világrekord” a hasonló találkozó sorában. A Mosonshow-k különlegessége a workshop, melyeken mindenki bemutathatja a munkáit, a világ legprofibb makettezői pedig elárulják „titkaikat”, miként festenek, ragasztanak.

Szaszko György egy könyvet is készít az Annelieséről. A kötet fele a harckocsihoz kapcsolódó történelmi háttérrel mutatja be archív fotókkal és szövegek segítségével – hol harcolt, átesett-e ilyen-olyan javításokon, felújításokon, mikor és hol került veszteséglistára –, a másik fele a makett megépítésének egyes fázisait szemlélteti, gazdag fotóanyag segítségével.

/ Stanga István

Ebből a Királytigrisből mindösszesen negyvenkilenc darabot gyártott annak idején a német hadiipar.